

PA 16 – Din tjänstepension

Du som är anställd inom det statliga avtalsområdet omfattas av tjänstepensionsavtalet PA 16. Det är din centrala fackliga organisation och Arbetsgivarverket som har förhandlat fram avtalet. PA 16 består av två avdelningar. Avdelning I för dig som är född 1988 eller senare och Avdelning II för dig som är född 1987 eller tidigare.

Tjänstepensionen kompletterar den allmänna pensionen som du får från Pensionsmyndigheten. Det innebär att tjänstepensionen normalt sett inte är den största delen av din totala ålderspension. Har du inkomster över det så kallade taket i socialförsäkringen, vilket 2020 motsvarar ca 42 000 kr/mån, är tjänstepensionen betydligt större, vilket beror på att sådana inkomster inte ger något intjänande i den allmänna pensionen.

TVÅ AVDELNINGAR

Det finns två olika avdelningar i PA 16. *Avdelning I* gäller för dig som är född 1988 eller senare. *Avdelning II* har i stort sett samma innehåll som det tidigare gällande pensionsavtalet PA 03 och gäller för dig

som är född 1987 eller tidigare. Ålderspensionerna i PA 16 är med ett undantag premiebestämda, vilket betyder att det är pensionspremiens storlek som bestäms i avtalet.

Pensionens storlek beror sedan på en mängd faktorer, till exempel storleken på de inbetalda premierna, kapitalavkastning och avgifter på sparandet. För dig som omfattas av *Avdelning II* kan det också finnas rätt till en förmånsbestämd pension. En sådan pension kännetecknas av att förmånen, pensionen, är bestämd i avtalet i förväg som en viss andel av den genomsnittliga lönen före pensioneringen.

Bra att veta om inkomstbasbeloppet (ibb)

Inkomstbasbelopp	Årslön (kr)	Motsvarande månadslön (kr)
7,5	501 000	41 750
20	1 336 000	111 333

AVDELNING I – FÖR DIG SOM ÄR FÖDD 1988 ELLER SENARE

ÅLDERSPENSION VALBAR

Du kan välja förvaltare av pensionspremierna bland de valbara försäkringsbolagen*. En traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner* blir placeringen om du inte gör något val. Premien beräknas per månad och är 2,5 procent av inkomstunderlaget upp till ett tak (2020 ca 42 000 kr/mån). För inkomster över detta tak är premien 20 procent av underlaget.

*Vilka de valbara bolagen är kan du se på www.ofr.se

Premierna för alla pensionsdelar tjänas in under hela anställningen till och med den s.k. LAS-åldern, för närvarande 68 års ålder. Du och din arbetsgivare kan avtala om fortsatt pensionsintjänande om du fortsätter att arbeta efter denna ålder.

Beräkningsunderlaget för premien utgår från den utbetalda lönen, inklusive alla tillägg utom kostnadsersättningar. För ålderspensionerna *valbar* och *obligatorisk* bortses från löneavdrag på grund av sjukdom, arbetsskada eller föräldraledighet. För *ålderspension flex* räknas enbart faktiskt utbetald lön och tillägg. Har du samtidiga statliga anställningar läggs underlaget från arbetsgivarna ihop innan premieberäkning (inte för ålderspension flex).

ÅLDERSPENSION OBLIGATORISK

Pensionspremierna placeras i en traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner*. Premien beräknas per månad och är 2,0 procent av inkomstunderlaget upp till ett tak (2020 ca 42 000 kr/mån). För inkomster över detta tak är premien 10 procent av underlaget.

ÅLDERSPENSION FLEX

Pensionspremierna placeras i en traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner*. Premien beräknas per månad och är 1,5 procent av hela den kontant utbetalda lönen i anställningen.

Uttag kan göras från 61 och senast från 71 års ålder. Du måste ansöka om pensionen hos det eller de försäkringsbolag som förvaltar pensionerna. Utbetalning görs livslångt eller under en begränsad tid enligt särskilda regler för varje pensionsdel.

Det är möjligt att välja till ett så kallat *återbetalningsskydd*. Om du har ett sådant utbetalas försäkringskapitalet till make, sambo eller barn vid ett dödsfall. Om du inte har det, får du istället högre avkastning på ditt sparande.

AVDELNING II – FÖR DIG SOM ÄR FÖDD 1987 ELLER TIDIGARE

INDIVIDUELL ÅLDERSPENSION

premiebestämd

Premien beräknas per månad och är 2,5 procent av hela den pensionsgrundande lönen. Du kan välja försäkringsbolag för förvaltning av din premie. Om du inte gör något aktivt val placeras premien i en traditionell pensionsförsäkring* i *Kåpan Pensioner*.

* Vilka försäkringsbolag som är aktuella kan du se på www.ofr.se

KOMPLETTERANDE ÅLDERSPENSION

premiebestämd

Premien beräknas per månad och är 2,0 procent av hela den pensionsgrundande lönen. Pensionspremien placeras i en traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner*.

FÖRMÅNSBESTÄMD ÅLDERSPENSION

En livslång pension som uppgår till 60 procent av den del av pensionsunderlaget som överstiger det så kallade taket (2020 ca 42 000 kr/mån). För hel pension krävs minst 30 statliga tjänsteår. Icke-statlig anställningstid före 2003 kan i vissa fall räknas med. För dig som är född 1943–1972 (1948–1974 vid lägre pensionsålder) är förmånsnivån högre. För lönedel som överstiger 20 inkomstbasbelopp (ibb) per år är pensionen lägre. För de ovannämnda åldersgrupperna finns också rätt till en förmånsbestämd pension för lön som ligger under taket, 9,5–0,5 procent av lönen, beroende på födelseår.

Rätt till pensionspremie för individuell och kompletterande ålderspension finns mellan 23 och 65 års ålder, medan den förmånsbestämda pensionen tjänas in mellan 28 och 65 års ålder.

Underlaget för de premiebestämda delarna utgår från den utbetalda lönen inklusive alla tillägg utom kostnadsersättningar. Vid frånvaro på grund av sjukdom efter de 14 första dagarna eller arbetsskada beräknas premien istället på den fasta lönen om det är mer förmånligt. Föräldradighet eller vård av sjukt barn påverkar aldrig pensionspremien negativt. Underlaget för den förmånsbestämda pensionen baseras på den fasta lönen oavsett om den har betalats ut eller inte, plus utbetalda tillägg, utom övertids- och kostnadsersättningar.

För de båda premiebestämda pensionsdelarna kan du välja ett så kallat återbetalningsskydd. Om du har ett sådant skydd utbetalas för-

säkringskapitalet till make, sambo eller barn vid ett dödsfall. Om du inte har det, får du istället högre avkastning på ditt sparande.

Uttag av alla pensionsdelar kan göras från 61 års ålder. Du måste ansöka om pensionen hos arbetsgivaren eller SPV (Statens Tjänstepensionsverk) när det gäller den förmånsbestämda delen och via det eller de försäkringsbolag som förvaltar de premiebestämda delarna. Utbetalning görs livslångt eller under en begränsad tid enligt särskilda regler för varje pensionsdel.

Pensionsåldern är 65 år, utom för tre särskilda yrkesgrupper, 55 år – flygförare, 60 år – flygledare och 61 år – officerare. Enligt övergångsregler kan också andra ha rätt till lägre pensionsålder. Oavsett vilken pensionsålder som tillämpas för dig är det du som avgör när du vill ta ut pensionen.

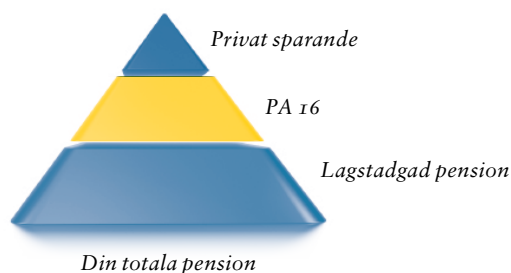
AVDELNING I OCH II

SJUKPENSION

Om du får sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan finns rätt till sjukpension enligt PA 16.

EFTERLEVANDEPENSION

Efterlevande make, sambo, registrerad partner och barn kan under vissa förutsättningar ha rätt till pension. Efterlevandepension till vuxen utbetalas under sex år, längst till dess att den avlidne skulle ha fyllt 75 år. Pensionen blir 4 730 kr/mån (2020). Om den avlidne hade en inkomst som översteg taket, (ca 42 000 kr/mån), blir pensionen högre för den lönedelen. Efterlevandepension till barn utbetalas längst till dess att barnet fyllt 20 år. Pensionen uppgår till 10 procent av den avlidnes inkomstunderlag under taket och 25 procent av underlaget över taket. Finns det fler än ett barn delas ett förhöjt belopp mellan barnen.

SNABBFAKTA

- Möjligt att flytta tjänstepensionskapital inom ålderspension valbar eller individuell ålderspension till ett annat försäkringsbolag. För *Kåpan Pensioner* gäller flytträtten endast nya pensionspremier från den 1 juli 2016.
- Du och din arbetsgivare kan under vissa förutsättningar överenskomma om byte från Avdelning II till Avdelning I.
- Om den beräknade pensionspremien understiger en viss nivå blir det ingen pensionspremie. Då utbetalas istället ett belopp motsvarande den beräknade premien som lön.
- Delpensionsavtalet fortsätter att gälla för den som omfattas av Avdelning II. Avtalet gäller inte för dig som omfattas av Avdelning I. Istället finns ålderspension flex.
- Både Avdelning I och II ger möjlighet till så kallad lönevaxling till pension. Se särskilt faktablad från OFR.
- Tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän samt reservofficerare omfattas – oavsett födelseår – av Avdelning I när de tjänstgör i sådan befattning.

FÖRBUND I SAMVERKAN

OFRs medlemsförbund: Läraryrket, Vision, Vårdförbundet, Fackförbundet ST, Lärarnas Riksförbund, Akademikerförbundet SSR, Sveriges läkarförbund, Polisförbundet, Ledarna, Officersförbundet, Försvarsförbundet, Tull-Kust, Reservofficerarna och Teaterförbundet.

OFR | Offentliganställdas
Förhandlingsråd

www.ofr.se